

בין אדם לחברו

יֹלָא תוֹנוּ אִישׁ אֶת עַמִּיתוֹ וְיֵרֵאתָ מֵאֱלֹהֶיךָ, כִּי אֲנִי ה' אֱלֹהֶיכֶם (ויקרא כה, יז)

תלמידים יקרים,

לפניכם משימה העוסקת בהלכות שבין אדם לחברו.

רוב המצוות שאנו פוגשים בחיינו עוסקות בעניינים שבין אדם לחברו. המצוות האלה מסדירות את ההתנהגות החברתית שלנו ומאפשרות לנו לקיים חברה הוגנת, הגונה וצודקת, שנעים וטוב לחיות בה.

את המצוות שבין אדם לחברו ראוי לקיים מתוך אהבה ובכך נקיים כהלכה את הציווי בתורה:

'וְאָהַבְתָּ לְרֵעֶךָ כְּמוֹךָ' (ויקרא יט, יח)

במשימה זו נסכם את ההלכות שלמדנו בנושאים האלה:

- א. **הלכות אונאה – אונאת ממון ואונאת דברים** (סימן קסב, מבוא וסעיפים א, יט);
- ב. **הלכות אבדה ומציאה** (סימן קסג, מבוא וסעיפים א, ה);
- ג. **הלכות גנבה** (סימן קסו, מבוא וסעיפים א–ח);
- ד. **הלכות גזלה** (סימן קסז, סעיפים א–ד);
- ה. **הלכות נזקי גוף** (סימן קסט, סעיפים א–ג, טו).

במשימה שלושה שלבים. חלק מהם יבוצעו בכיתה וחלקם בבית.

קראו את ההוראות ועבדו לפי השלבים.

כדי לבצע את המשימה השתמשו באמצעי העזר האלה:

 דפי המשימה;

 ההלכות המתאימות ב'קיצור שולחן ערוך';

 פְּלִי כתיבה;

 פְּלִי ציור;

 מספריים ודבק.

אש"ב 1 - מקרה שבין אדם לחברו

עבודה אישית בבית

חשבו על חוויה אישית המתאימה לאחת מההלכות שבין אדם לחברו שלמדתם בכיתה או על

מקרים אחרים:

- חוויה של אחד מבני המשפחה או של חברים שלכם;
- מקרה מחיי הכיתה או השכבה;
- מקרה מהתקשורת;
- מקרה מסרט, מסיפור, מהצגה וכדומה.

תארו את המקרה, כתבו כיצד אתם או מי שקשור למקרה התמודדתם עם מה שקרה, אילו התלבטויות היו לכם או לו, איך אתם או הוא הרגשתם בזמן המקרה וכיצד אתם או הוא נהגתם בסופו של דבר. גם אם אתם או הוא נהגתם שלא בדיוק לפי ההלכה, אל תהססו לתאר את המקרה.

צטטו את ההלכה הקשורה למקרה שכתבתם עליו, ציינו את מראה המקום שלה ביקצור שולחן ערוך' והסבירו את הקשר בין המקרה ובין ההלכה.

כתבו על המקרה בדף הבא והגישו אותו למורה להערכה.

דף של תיאור מקרה

שם התלמיד/ה: _____

המקרה: _____

ציטוט ההלכה הקשורה למקרה: _____

מראה המקום של ההלכה: _____

הסבר הקשר בין ההלכה ובין המקרה: _____

עפי 2 – כתיבת כפפים לאמנה חברתית בכיתה

עבודה קבוצתית בכיתה

המטרה שלכם היא לכתוב יחד אמנה חברתית שבה מפורטים כללי התנהגות בחיי היום יום בכיתה. הכללים יתבססו על ההלכות העוסקות בנושא שבין אדם לחברו ; אבל קודם כול, תחברו כל קבוצה כמה כללים לאמנה, לפי ההנחיות שלהלן.

בחרו שלוש-ארבע הלכות הקשורות לחיי החברה בכיתה. נסחו לפיהן שלושה-ארבעה כללי התנהגות שהייתם רוצים שחבריכם בכיתה ינהגו לפיהם. בכתובת הכללים הקפידו על העקרונות האלה :

- הכללים יהיו קשורים להלכות שלמדתם בנושא שבין אדם לחברו ;
- הכללים יהיו ברורים ומובנים ;
- תלמידים בגילכם יוכלו לקיים את הכללים.

עבדו בקבוצה והקשיבו לדעות של חבריכם בסבלנות.

כתבו את הכללים בדף טיוטה והגישו אותם למורה להערכה.

תקנו את הכללים לפי משוב המורה והתכוננו להציג אותם בדיון בכיתה.

Efa 3 – כתיבת אמנה חברתית לכיתה

הציגו בכיתה את כללי ההתנהגות שחיברתם בקבוצה. בדיון בכיתה תשמעו גם את הכללים שכתבו קבוצות אחרות ותדונו יחד בשאלות האלה:

האם הכללים שחיברתם מתאימים להלכות שלמדנו? האם הם ניתנים לביצוע? האם הכללים מנוסחים בצורה ברורה, קצרה וקולעת?

הקשיבו להערות חבריכם ותקנו את הכללים לפיהן. אם יש כמה כללים דומים העוסקים באותו נושא, תוכלו לאחד אותם. כך באמנה הכיתתית כל כלל יעסוק בנושא אחר.

כתבו את הכללים באמנה החברתית הכיתתית בהתאם להוראת המורה בכיתה.

בסיום הכנת האמנה הכיתתית, חתמו עליה בשמכם כדי לתת לה תוקף וכדי להביע מחויבות אישית לאמנה.

תוכלו לקשט את האמנה באיורים המתאימים לתוכן שלה.

"וכך אמר להם הקב"ה לישראל בני אהובי מה אני מבקש מכם, אלא שתהיו אוהבים

זה את זה ומכבדים זה את זה..." (תנא דבי אליהו רבא כח, טו)